

bejder ved Havneværkerne der, som der er Tale om; paa dette Finanslovsforslag er dertil opført 31,000 Kr. og paa de to nærmest foregaaende 42,400 og 41,000 Kr. Nu erkendes det selvfølgelig, at der her er særlige Forhold til Stede, Udbedringer, som man ikke kan gaa af Vejen for; men disse bestandig fortsatte meget betydelige ekstraordinære Udgifter her have vist nogen Vækstelse hos Udvalget, og man søgte ved dette Samraad at faa en Erklæring fra Ministeren om, hvornaar disse ekstraordinære Arbejder kunde ventes afsluttede. I Samraadet fik vi en mindre heroligende Erklæring, end som senere tilgik os (Ministerens for offentlige Arbejder [Ingerslev]: Samme Dag.) Ganste vist; men jeg nævner netop dette, fordi, hvis vi havde haft de Oplysninger i selve Samraadet, som vi fik i Løbet af Dagen, det indrømmer jeg, havde dette Samraad maasse forment sig lidt anderledes. Jeg tror nemlig, at det, som Udvalget her maa ønske, er at faa en bestemt Plan over Fortsættelsen af disse Arbejder, da det nu antages, at de ville komme til at strække sig en 5—6 Aar frem i Tiden, saa maa en saadan Plan være i højeste Grad ønskelig, og den ville vi rimeligvis kunne saa mellem 2den og 3dje Behandling. Om Bevillingen af det Beløb, der i Aar forlanges til disse Arbejder, kan der ingen Tvivl være. Under det næste Nummer i Betænkningen Nr. 65, de kongelige Bygninger, vil Tinget se, at Udvalget har forbeholdt sig sin Stilling til det til Bygningsinspektør Prof. Petersen opførte Beløb af 1000 Kr. til Kontor og Konduktorhold, saa vel som til den foreslåede Forhøjelse af Bygningsinspektør, Kammerherre Meldahls, Kontorholdsgodtgørelse med 400 Kr. Det Spørgsmaal, der her er Tale om, er jo egentlig ikke disse smaa Beløb til Kontor- og Konduktorhold til de paaagældende Bygningsinspektører, det er et meget større Spørgsmaal, som ligger bag ved Udvalgets Forbehold. De Herrer ville erindre, at vi allerede her i Fjor rejste Spørgsmaalet om en anden Ordning af Overledelsen af Statens Bygningsvæsen. Paa saa godt som hvert eneste Punkt paa Finansloven have vi jo disse efter vor Mening i alt Fald overdrevent høje Bygningsudgifter at kæmpe imod, ikke mindst paa dette Aars Finanslovsforslag. Naar vi f. Eks. komme til Finansministeriets Budget, vil man se saadanne Blomster som Ombygningen af en Skovfogedbolig 14,200 Kr., af en anden Skovfogedbolig 14,550 Kr., en ny Stald 3,800 Kr. o. s. v. Ingen vil jo kunne benægte, at disse Summer ere overdrevent høje, ingen

vil kunne paasta, at ikke en privat Mand vilde kunne bygge for meget mindre, for ikke stort over Halvdelen, maasse endog saa for Halvdelen. Naar disse Ting forhandles med vedkommende Minister, mødes det gerne med et Skuldertræk og en Betslagelse. Samtidig indrømmes det, at det selvfølgelig burde være meget billigere, og at vedkommende, naar han byggede for egen Regning, ganste sikkert vilde bygge billigere, men Svaret er altid dette: ja, vi maa holde os til vore Autoriteter og de Overslag, de lave, og undertiden faar man ogsaa det Svar med Henhyn til Leverancen af Materialier og Sligt, at de paaagældende Leverandører ligefrem danne Ringe, som det næsten ikke er muligt at komme ud over. Imidlertid tror jeg, at en meget væsentlig Del af Glendigheden netop ligger i Overslagene, deri, at de paaagældende Arkitekter ikke respektere Statskassen, som jo er det taalmodige Dyr, som alle kunne ride paa, og som man ikke gør sig saa stor Samvittighed af at skære en bred Rem af. Dermed mener jeg aldeles ikke andet, end hvad jeg i en anden Sammenhæng udtalte i Gaar; der er naturligvis ingen af dem, der fungere som Arkitekter ved slige Lejligheder, der bygge anderledes, end de anse det for ønskeligt, men mellem det ønskelige og det nødvendige er der ofte et langt Spring, og saa snart det drejer sig om Statsbygninger, kan man i de allerfleste Tilfælde holde sig til det strengt nødvendige, kun sjældent vil der foreligge Nødvendighed for at opføre kunstneriske og monumentale Bygninger, og selv der vil en fornuftig Sparommelighed ikke være saa ganske ilde anbragt. Naar Forholdet nu er det, at Bygningsinspektørene, der, som det vil ses, naar man vil gennemgaa Anmærkningerne paa forskellige Byggeforetagender, have leveret Overslagene, paa en vis Maade komme til at fungere som Arkitekter ved en meget stor Del af disse Bygninger, f. Eks. netop ved de Skovfogedboliger, jeg har nævnt, og ved forskellige andre ogsaa, og naar man ved, at Bygningsinspektørene i Egenkab af Arkitekter lønnes med 3 pCt. af Overslagssummen, saa vil man indrømme, at vilde man have opfundet et System for at fremme Kostbarheden ved Statens Byggeforetagender, kunde man ikke have fundet paa noget bedre. Den ærede Minister for offentlige Arbejder vil vel svare mig i Aar som i Fjor, at det er noget, man i sin Tid er bleven enig om i Finansudvalget, jeg tror for 15—16 Aar siden. Det er meget muligt, men saa gamle Synder kunne vi her paa ingen Maade staa